

Dosarul nr.2r-201/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Ocnîța (jud. I. Dragulean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Anastasia Golic și avocatul Denis Calaida,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Golic
împotriva lui Pavel Dub cu privire la partajul averii,

împotriva încheierii din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a încetat procedura de apel intentată la cererea de apel depusă de Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi,

c o n s t a t ă:

La 31 mai 2016, Anastasia Golic a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pavel Dub solicitând dispunerea vânzării la licitație a autoturismului de model Volkswagen Golf, anul 2009, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți, adică câte 1/2, partajarea sumei de 7000 de euro cu încasarea de la Pavel Dub a sumei de 3500 de euro, ce constituie ½ din mijloacele bănești comune.

În cadrul ședințelor de judecată din 26 noiembrie 2018 și din 11 decembrie 2018, Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, precum și reclamanta, au renunțat la capătul de cerere privind dispunerea vânzării la licitație a autoturismului de model Volkswagen Golf, anul 2009, cu distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți.

Prin încheierea din 20 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, s-a admis renunțul Anastasiei Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi și a reclamantei Anastasia Golic, la pretenția privind dispunerea vânzării la licitație a autoturismului și s-a încetat procesul civil la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Golic împotriva lui Pavel Dub cu privire la dispunerea vânzării la licitație a automobilului de model Volkswagen Golf, cu număr de înmatriculare XXXXX, anul 2009, cu distribuirea prețului a câte ½ către coproprietarii Anastasia Golic și Pavel Dub.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnîța, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Golic împotriva lui Pavel Dub cu privire la partajul averii.

La 27 decembrie 2018, Anastasiei Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a declarat apel împotriva hotărârii din 20 decembrie 2018 a Judecătoriei

Edineț, sediul Ocnița. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea Anastasiei Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi și s-a oferit termen până la data de 14 martie 2019 ora 09:00 inclusiv, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1520, 66 de lei, precum și prezentarea cererii de apel motivate; totodată, s-a atenționat apelanta că, în cazul expedierii cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în adresa instanței de apel prin alte mijloace decât prin depunerea personală a acestora în instanță, urmează să se asigure că cererea de apel și bonul de plată a taxei de stat vor parveni în adresa instanței de apel în termenul stabilit, adică până la data de 14 martie 2019 ora 09:00; s-a explicat apelantei că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate și nu va fi prezentată dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 13 martie 2019, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.12), Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a expediat o cerere de prelungire a termenului pentru înregistrarea apelului motivat.

La 14 martie 2019, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.14), Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a expediat apelul motivat.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 14 martie 2019, Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a prezentat cererea de apel motivată în original.

De asemenea, a fost prezentată o cerere din numele Anastasiei Golic prin care a solicitat scutirea totală sau parțială de la plata taxei de stat sau amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat până la sfârșitul lunii.

Prin încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea apelantei Anastasiei Golic privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel; s-a admis cererea apelantei Anastasiei Golic privind amânarea plății taxei de stat și s-a amânat plata taxei de stat în sumă de 1520, 66 de lei până la data de 04 aprilie 2019 ora 09:00, la fel, pentru depunerea cererii de apel motivate-suplimentare; s-a atenționat apelanta că, în cazul expedierii apelului suplimentar și dovada achitării taxei de stat în adresa instanței de apel prin alte mijloace decât prin depunerea personală a acestora în instanță, urmează să se asigure că acestea vor parveni în adresa instanței de apel în termenul stabilit, adică până la data de 04 aprilie 2019 ora 09:00; s-a explicat apelantei că, dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 04 aprilie 2019, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.53), Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a expediat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a acceptat spre examinare apelul cu intentarea procedurii de apel, fiind stabilită ședința de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru data de 16 aprilie 2019 ora 09:00.

Prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a încetat procedura de apel intentată la cererea de apel depusă de Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Golic împotriva lui Pavel Dub cu privire la partajul averii.

La 24 februarie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.156) și la 27 februarie 2020, prin intermediul poștei (f.d.172), Anastasia Golic și avocatul Denis Calaida au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că prin încheierea contestată i s-a restricționat accesul la justiție și la un proces echitabil, or, la primirea în procedură a apelului urma să-l restituie, însă la examinarea în fond și dezbateri, urma să solicite confirmarea împuternicirilor avocatului la declararea apelului. Or, pe lângă mandat pe numele avocatului Gheorghe Postolachi, a fost eliberată la data de 29 decembrie 2015 o procură notarială, unde era specificat dreptul de a ataca hotărârea judecătorească.

Concomitent, a remarcat că probabil a fost o omisiune a avocatului de a indica în mandat mențiunea de contestare, însă ea nu putea să cunoască specificul mențiunilor formale. În esență, modul de desfășurare a apărării este un aspect al relației dintre client și avocat.

De asemenea, a menționat că era în imposibilitatea de a controla cele efectuate de avocat, deoarece în perioada desfășurării procesului de judecată a născut și la moment se află în concediu de maternitate cu un copil de doi ani și nu cunoștea etapa desfășurării procesului și nu putea să exercite calea de atac. La fel, a spus că a fost indusă în eroare referitor la etapele desfășurării procesului de către avocat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 26 septembrie 2019, iar Anastasia Golic și avocatul Denis Calaida au declarat recurs la 24 februarie 2020, prin intermediul poștei electronice (f.d.156) și la 27 februarie 2020, prin intermediul poștei (f.d.172).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii participanților la proces la 24 octombrie 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.146), iar din adresa Anastasiei Golic plicul a fost remis instanței cu mențiunea nereclamat (Vol.II, f.d.151-152). Din textul recursului se distinge recepționarea de către recurentă a încheierii contestate la 07 februarie 2020, conform mențiunii efectuate pe coperta dosarului (Vol.II). Astfel, recursul declarat la 24 februarie 2020 (zi de luni), este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Anastasia Golic și avocatul Denis Calaida și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În virtutea art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La 27 decembrie 2018, Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a declarat apel împotriva hotărârii din 20 decembrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița (Vol.I, f.d.240). Or, prin hotărârea din 20 decembrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Golic împotriva lui Pavel Dub cu privire la partajul averii (Vol.I, f.d.235, 241-250).

Totodată, partea apelantă a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (Vol.I, f.d.240).

În virtutea art. 365¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art.368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 20 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea Anastasiei Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel; nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi și s-a oferit termen până la data de 14 martie 2019 ora 09:00 inclusiv, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1520, 66 de lei, precum și prezentarea cererii de apel motivate (Vol.II, f.d.3-5).

La 13 martie 2019, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.12), Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a expediat o cerere de prelungire a termenului pentru înregistrarea apelului motivat și la 14 martie 2019, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.14), Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a expediat apelul motivat.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 14 martie 2019, Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a prezentat cererea de apel motivată în original.

Prin încheierea din 14 martie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea apelantei Anastasiei Golic privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel; s-a admis cererea apelantei Anastasiei Golic privind amânarea plății taxei de stat și s-a amânat plata taxei de stat în sumă de 1520, 66 de lei până la data de 04 aprilie 2019 ora 09:00, la fel, pentru depunerea cererii de apel motivate - suplimentare (Vol.II, f.d.46-47).

La 04 aprilie 2019, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.53), Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, a expediat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

Pornind de la faptul că partea apelantă a înlăturat neajunsurile admise la depunerea cererii de apel, specificate în încheierile instanței de apel, prin încheierea din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a acceptat spre examinare apelul cu intentarea procedurii de apel, fiind stabilită ședința de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru data de 16 aprilie 2019 ora 09:00 (Vol. II, f.d.90).

Prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a încetat procedura de apel intentată la cererea de apel depusă de Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Golic împotriva lui Pavel Dub cu privire la partajul averii (Vol.II, f.d.143-45).

Or, în conformitate cu art. 374 alin. (4) lit.b) Cod de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Raportând criticile aduse încheierii contestate în recursul declarat la circumstanțele speței și normele de drept procedural, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind încetarea procedurii de apel la cererea de apel depusă de Anastasia Golic, reprezentată de avocatul Gheorghe Postolachi, împotriva hotărârii din 20 decembrie 2018 a Judecătorei Edineț, sediul Ocnița, din motivele ce succed.

Colegiul relevă că, instanța de apel citând prevederile art. 75 alin.(1), art. 80 alin. (7), art. 81 alin. (1), art. 360 alin. (1), art. 365 alin. (3), art. 374 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, a reținut că, avocatul Gheorghe Postolachi nu era împuternicit de a contesta în numele Anastasiei Golic hotărârea primei instanțe.

La caz, Colegiul precizează că, apel în numele apelantei Anastasia Golic a declarat avocatul Gheorghe Postolachi, în baza mandatului avocațial Seria MA nr. 0289978 din 04 aprilie 2016 (Vol.I, f.d.27,240).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare.

Totodată, Colegiul evocă că, în virtutea prevederilor art. 374 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La caz, pornind de la faptul că prin încheierea din 04 aprilie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a acceptat spre examinare apelul cu intentarea procedurii de apel, fiind stabilită ședința de pregătire a cauzei pentru dezbaterile judiciare pentru data de 16 aprilie 2019 ora 09:00, instanța de apel a încetat procedura de apel.

În continuare, Colegiul evidențiază că în contextul prevederilor art. 360 alin.(1) lit. a), b) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare apel: a) părțile și alți participanți la proces; b) reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege.

În temeiul art. 365 alin.(3) Cod de procedură civilă, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul său. În ultimul caz, la cerere se anexează documentul, legalizat în modul stabilit, care certifică împuternicirile reprezentantului dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

Prin citarea succesivă a prevederilor legale procesuale ce reglementează reprezentarea în instanța judecătorească a persoanelor fizice și formularea împuternicirilor coroborându-le cu situația de fapt, Colegiul consideră necesar de a evidenția motivele decisive soluției la caz.

Astfel, în conformitate cu art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Concomitent Colegiul precizează că art. 5 alin. (1), (2), (3) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 prevede că, orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată și reprezentată de acesta în materie juridică. Statul asigură accesul la asistența juridică calificată tuturor persoanelor în condițiile prezentei legi. Persoanele fizice și juridice sunt în drept să beneficieze, în modul stabilit, de asistența juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților.

În temeiul art. 80 alin. (7) Cod de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Sub acest aspect, Colegiul iterează că, în speță, apelul împotriva hotărârii din 20 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Ocnița, a fost declarat de către avocatul Gheorghe Postolachi, acționând în baza împuternicirilor delegate de către Anastasia Golic.

În confirmarea împuternicirilor de a contesta în numele Anastasiei Golic cu apel hotărârea primei instanțe, la materialele cauzei este anexat mandatul avocațial Seria MA nr. 0289978 din 04 aprilie 2016 (Vol.I, f.d.27).

La acest capitol, Colegiul relevă că mandatul eliberat pe numele avocatului Gheorghe Postolachi are inserate pe verso împuterniciri conform prevederilor pct. 6 subpct.2) lit. a) al Hotărârii Guvernului RM cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013. Or, în sensul acestei reglementări legale, pe verso mandatului obligatoriu se inserează împuternicirile avocatului, doar că aceste împuterniciri nu include și împuternicirea de a ataca hotărârea judecătorească.

De altfel, art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

La acest capitol, Colegiul reliefă că mandatul menționat nu are inserat pe verso împuternicirea de a ataca hotărârea judecătorească, or, în sensul art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă acest drept urmează a fi stipulat expres.

În această ordine de idei, în contextul normelor de drept procesual precitate privind reprezentarea legală și formularea împuternicirilor, Colegiul notează că instanța de apel corect a reținut că avocatul Gheorghe Postolachi nu era împuternicit de a contesta în numele Anastasiei Golic hotărârea primei instanțe.

La caz, Colegiul menționează că împuternicirile inserate pe verso-ul mandatului avocațial pe numele avocatului Gheorghe Postolachi sunt contrasemnate la „semnătura clientului” de către Anastasia Golic.

Prezintă importanță și faptul că în temeiul pct. 8 al Hotărârii Guvernului RM nr. 158 din 28 februarie 2013, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Pornind de la criticile recurenței aduse precum că a fost eliberată și o procură pe numele avocatului Gheorghe Postolachi care are inserat dreptul de a ataca hotărârea judecătorească, Colegiul menționează că în sensul art. 75 alin. (1) Cod de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În virtutea alineatului (1¹) al aceluiași articol, persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sunt licențiați în drept și sunt împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

În contextul dispozițiilor legale citate, având în vedere că norma este certă la acest capitol, persoana fizică își pot apăra interesele personal sau prin avocat, ceea ce la caz și s-a realizat de către Anastasia Golic la împuternicirea avocatului Gheorghe Postolachi, semnând în acest sens mandatul avocațial personal.

Aici este de accentuat că mandatul nu a fost semnat în baza procurii invocate de partea recurentă, însă a fost semnat personal de către Anastasia Golic, or, mențiune precum că „conform procurii anexate” nu a fost efectuată pe versoul mandatului avocațial.

Or, normele de drept procedural menționate *supra* redau expres modalitatea de acordare a împuternicirilor și reprezentarea în instanță în cadrul unui proces civil a unei persoane fizice.

Alegația recurenței precum că la primirea în procedură a cererii de apel urma să fie restituit apelul, însă la etapă examinării în fond și a dezbaterilor urma a fi solicitată confirmarea împuternicirilor avocatului, nu poate fi reținută, deoarece în virtutea prevederilor art. 374 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la încetarea procedurii de apel, or, avocatul Gheorghe Postolachi nu era în drept de a ataca hotărârea judecătorească în numele Anastasiei Golic, în lipsa unei împuterniciri exprese în acest sens în mandatul avocațial.

Poziția recurente precum că a fost indusă în eroare de către avocat este irelevantă, în situația în care acest aspect vizează raportul avocat–client.

Mai mult, instanța nu poate interveni în raportul avocat-client, or conform art. 51 al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, în exercitarea profesiei sale, avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei de avocat și Codului deontologic al avocatului. Avocatul este liber în alegerea poziției sale și nu este obligat să coordoneze această poziție cu nimeni, în afară de client.

Subsidiar, Colegiul relevă că, în conformitate cu art. 107 alin. (2) Cod de procedură civilă, partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia.

Raportând norma citată la speță, Colegiul notează că la materialele cauzei lipsesc anumite înscrisuri care să confirme că recurenta Anastasia Golic ar fi renunțat la serviciile avocatului Gheorghe Postolachi la examinarea cauzei în instanța de apel.

Totodată, în conformitate cu art.75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Aici este de punctat că însăși recurenta Anastasia Golic a recepționat înștiințări expediate de către instanța de apel prin care este informată despre data, ora și locul examinării cauzei în ordine de apel stabilită pentru data de 16 septembrie 2019 ora 11:00 (Vol.II, f.d.133), iar în virtutea prevederilor art. 100 alin. (3), art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, nu era necesară înștiințare repetată, iar apelanta/recurenta avea obligația de a urmări desfășurarea procesului.

Respectiv, instanța de apel și-a onorat obligațiile în ceea ce vizează asigurarea condițiilor pentru ambele părți, prin înștiințarea acestora, de a participa personal sau prin intermediul reprezentantului la judecarea cauzei în ordine de apel, înștiințând în mod legal participării la proces.

Implicit, decede argumentul părții recurente precum că nu cunoștea etapele desfășurării procesului, în situația în care recurenta a fost înștiințată de către instanța de apel de a se prezenta în ședință de judecată.

Chiar și în situația în care recurenta se afla în concediu de maternitate, ultima nu a fost lipsită de dreptul de a solicita informații de la avocatul ales personal referitor la etapele procesului în virtutea contractului de asistență încheiat.

Cu referire la alegația recurente precum că încheierea contestată este formală și care ar priva-o de posibilitatea căii de atac, Colegiul arată că instanța de apel la emiterea actului judecătorec s-a condus de prevederile legale pertinente corelate cu circumstanțele speței.

Mai mult, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, părțile au obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, iar recurenta a eludat obligația sa de a-și valorifica drepturile procedurale în conformitate cu legislația în vigoare.

De altfel, chiar și în situația în care ar fi fost o omisiune a părții recurente/avocatului de a include în mandatul avocațial dreptul de atac al hotărârii judecătorești, legislația nu prevede anumite excepții, dar este strictă și clară la acest capitol, condiționând exercitarea căilor de atac prin inserarea expresă a acestei împuterniciri în mandat.

În ceea ce vizează jurisprudența CtEDO invocată de partea recurentă, Colegiul menționează că fiecare caz se examinează separat.

Aserțiunea recurentei privind încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care înglobează și dreptul de acces la justiție, Colegiul notează că acest aspect nu acoperă viciile de procedură admise de însăși apelantă/recurentă. Or, nu poate fi invocată încălcarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, în condițiile în care apelanta/recurentă nu-și valorifică drepturile procedurale conform normelor în vigoare.

Alte argumente aduse de către recurentă nu pot fi reținute, deoarece alegațiile esențiale speței au fost apreciate în raport cu normele de drept procedural pertinente corelate cu circumstanțele cauzei și suportul probatoriu prezentat în acest sens.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la adoptarea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Anastasia Golic și avocatul Denis Calaida.

Se menține încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anastasia Golic împotriva lui Pavel Dub cu privire la partajul averii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat